

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 147.

Maribor, dne 20. decembra 1909.

Letnik I.

Podpora po suši.

Poslanci Slov. kmečke zveze so ponovno posredovali pri voditelju poljedelskega ministerstva in pri fin. ministru zaradi podpore po suši. Dosegli so, da se je podpora že dovolila. Toliko na znanje onim, kojim se je od okrajnih glavarstev drugače poročalo.

Občni zbor Slov. krščansko socialne zveze.

Letošnji naš občni zbor je stal pod mnogim vtiskom velikega uspeha, ki ga je dosegla inteligentnost in energija poslancev Slovenskega kluba, torej naših krščansko-narodnih zastopnikov v državnem zboru.

Občni zbor pa je tudi bil v prijetnem položaju, da je mogel konstatirati velike uspehe, ki jih je doseglo krščansko-narodno izobraževalno delo med našim ljudstvom, kojega inteligentnost, vsestranska izobraženost in delotvorna energija raste od dne do dne.

Tri leta že deluje na Stajerskem S. K. S. Z. in priznati moramo, da je v tem času svojega obstanka izvršila veliko, veliko dela in upamp, da bo to delo izvrševala tudi v naprej, zvesta svojemu programu: vse za izobražbo slovenskega naroda.

Včeraj se je vršil občni zbor S. K. S. Z. v Smarju v dvorani gospoda Habjana, ki je bila vkljub svoji obsežnosti skoraj nepolnoma zapolnjena, kar jasno pričuje, da se ljudje, ki se zbirajo v vrstah S. K. S. Z., ne boje tudi še tako neprijaznega vremena.

Otvoril in vodil je občni zbor podpredsednik S. K. S. Z. gospod dr. Hohnjec. Prisrčen pozdravi navzoče, ki se niso bali slabega vremena in se še slabšega pota; ta lepa udeležba pa pričča, da vsi spoznate veliko važnost organizacije, ki danes zboruje. Mnogim še mogoče niso znani povsem naši nameni, in zato naj naš današnji zbor pokaže, kako so naši vzori in po kakih potih hodimo za svojimi cilji. Majhen je naš narod, stiskan od vseh strani od

svojih mogočnejših sosedov; še tiste majhne kosčke svojih pravic, ki si jih drugi, večji in močnejši narodi jemljejo v prenapolnjeni meri; moramo si mi priboriti s hudim bojem, in sicer ne z nožem ali kijem, ampak z uma svitlim mečem, z izobrazbo. Za dosego teh velikih, za naš narod bistvenih ciljev se je ustanovila S. K. S. Z., ki nam hoče biti vedno ob strani kot učiteljica, nam dajati potrebna navodila, nas v vsakem oziru usposablja za duševno, gospodarsko in politično delovanje. To svojo lepo, vzvišeno nalogo je S. K. S. Z. dosedaj zvesto in uspešno izvršila. Udomačila se je že skoro po celem Spodnjem Štajerju. Ustanovila je mnogo društev, ki izvršujejo njene posle po posameznih krajih. Vseh takih društev je sedaj že 120. Osrednji odbor v Mariboru si je bil vedno svest svoje vodilne in adrilne naloge ter je imel v tekočem letu 13 rednih odborovih sej in en izredni občni zbor. Trudil se je tudi, da vedno ohrani stik s svojimi članicami. Dajala so se navodila, pošiljala so se okrožnice itd., v celoti se je letos iz osrednjega poslala v nepolitične organizatorične namene 2349 pism. Velike izobraževalne važnosti so posebno socialni tečaji, ki jih že zveza par let sem prireja. Ti tečaji so prave ljudske šole, katerih horisti ne more nikdo zanikati. V tem letu se je priredilo 8 socialnih tečajev in sicer v sledečih krajih: Sv. Križ pri Štani, Velika Ned., Slov. Bistrica, Ljutomer, Soštanj, Ptuj, Brežice, in Braslovče. Bili so vsi lepo obiskani in tudi že rodijo sadove.

Uspešno sredstvo v izobraževanju naroda so knjižnice. Tega sredstva se je zveza posebno oprijela. Sedaj vzdržuje na meji 10 takih knjižnic, v katerih ima svojih 744 knjig najrazličnejše vsebine. Izobrazbo naroda tudi jako pospešujejo shodi, predavanja, in teh je zveza s svojimi članicami vred priredila 315. Pri vsem tem resnem delu pa ni pozabila tudi na zabavo. Skupno s svojimi članicami je priredila čez 150 veselje in drugih zabavnih prireditev. Kar se denarnega stanja tiče, je isto za l. 1909 naslednje: dohodkov 6687 K, stroškov 4131 K, ostane 2556 K, katere bo zopet v bodočem letu uporabljala za svoje prekoristne naprave.

Posebno veliko važnost polaga zveza na narodno obrambno delo. Ob mejah in žalibog ponekod že tudi v osredju je treba braniti slovensko posest, da je ne ugrabi nenasitni tujec; to svoje posest bo obdržal samo narod, ki je probujen, utrjen v narodnem in verskem mišljenju. Zato je vršila zveza na

jezikovni meji podrobno delo. Stopila je v stik s 277 hišami, jim pošiljala časnike, knjige, dajala društvom denarne podpore v narodne namene in storila sploh vse, da v teh krajih ne le samo ohrani slovenski življenjski, ampak še tudi poživi, da napreduje.

Vse to dokazuje, da zveza dela resno in vztrajno; to, kar obljubi, tudi gotovo izpolni. Ona skrbi za pravi napredek našega naroda in vsled tega polaga posebno veliko važnost na našo mladino. Vse danes lovi mladino, socialni demokrati, svobodomislec, liberalci, a nam je ni treba loviti, ker je že pri nas. S ponosom smemo reči: poštena slovenska mladina je pri nas. Vsi poštene mladeniči se zbirajo v okrilju Z. S. M., a dekleta pa se zbirajo po dekliških zvezah. (Mi gremo naprej po tej začrtani poti, naprej za blagor naroda slovenskega. Naša pot je dobro začrtana, je prava, naši nameni so čisti!)

Ko je dr. Hohnjec končal ob živahnem odobravanju in burnem ploskanju, izpregovori predsednik Z. S. Z. Žebot. Zopet je minilo leto in oziramo se nazaj, veseleč se velikega, trudapolnega, pa tudi uspešnega dela. Marca meseca smo se zbrali v Mariboru, da se posvetujemo, kako si to leto razdelimo delo, kje je treba največ brige in poduka, kje shodov. In naše posvetovanje je rodilo lepe sadove. Šestnajst mnogostevilno obiskanih shodov smo imeli v raznih krajih našega Spodnjega Štajerja, kar gotovo pričča o delavnosti naše Zveze. Bili so ti shodi nekake mladeniške orožne vaje. Mladenških zvez imamo čez 25; to število se naj ne ravno podvoji, ampak vsaka župnija mora imeti svojo mladeniško in dekliško zvezo. Dobili smo zadnji čas tudi tekmece v zvezi liberalne mladine, ki se imenuje napredno. Če se ozremo na delo naše Zveze, pa moramo reči, da je ravno naša Zveza napredna in da nasprotna hodi za nami ter pobira, kar smo mi pustili.

Nato se je na predlog g. kaplana Sinka izvolil sledeči odbor: Predsednik: dr. Anton Korošec; podpredsednik: dr. Josip Hohnjec; odborniki: dr. Frano Kovačič, dr. Karol Verstovšek, dr. Anton Jerovšek, župnik Evald Vračko; knjižničar: prof. Ivan Kociper; Ferdo Leskovar, tajnik; dr. Franc Lukman, Franc Žebot, Franc Gomilšek; Vincenc Žolgar, blagajnik. Namesniki: dr. Anton Medved, Ivan Gorišek, Frano Spindler, Vladimir Pušenjak. Računska pregledovalca: Alojz Haubenreich, Anton Tkavec.

Predlog je bil z navdušenjem enoglasno sprejet.

V imenu S. K. S. Z. in uredništva „Slovenca“

PODLISTEK.

Otrobi.

Bila nas je mala družba, zbrana okrog mize v hladni senci mogočnih kostanjev.

Sede pri steklenici domačega čvika, ki nam gotovo ni manj ugajal, nego Horacijev masliško ali cekubsko vino, pomenkovali smo se prav živahno o najraznovrstnejših rečeh.

Slednjič se je jel govor sukati o današnjih časnikih. Culi so se glasovi pro in kontra.

Naravno; zakaj vsak nepristranski človek bo rad priznal, da prava olika in prosveta tem hitreje prodira med ljudje, čim krepkeje se razvija in širi dobro, resnico in pravicoljubno, ter v pravem, to je, verskem duhu, vrejevano časopisje.

Nasproti pa zopet noben prazsoden poznavatelj svetovnega toka ne more tajiti, da je čitanje slabih, lažljivih in protiverskih časnikov zasejalo že mnogo, mnogo zla, katero se do dobra ne bo dalo poravnati nikdar več.

Ti so pravcata črna kuga za človeški rod, katere ga tira brzim korakom naravnost v pogubo.

— Kaj pa so neki ljudje brali, ko še ni bilo nikakih časopisov?

S tem vprašanjem prekine hipoma naš pogovor nek modrijan, ki je bil znam, da veliko govori, a malo pove. Modrost njegova pa se je razodevala osebno v tem, da je liki tebanški stingi mučil svoje poslušalce s sličnimi vprašanji, kakoršna je gornje. Odgovarjalo se mu je to in ono.

Pa saj veste: Jedna luda može više pitati, nego deset mudrijeh odgovarati!

— Hm, kaj so brali? — Kaj drugega, nego črešnje in borovnice, odreže se nakrat priprost, dovtipen možicelj.

Glasen smeh in burno odobravanje je pričalo, da je pravo pogodil.

A s tem stvar še ni bila dognana. S črešnjami in borovnicami so ljudje vsekako lahko potolažili svoj telesni glad, oziroma sladkosnednost, nikakor pa ne radovednosti ali duševnega glada.

In smelo trdim, da ta prejšnje, stare čase ni nič kaj manj nadlegoval trpečega človeštva, kakor ga dandanes.

Na kak način torej so si ti ljudje tukaj pomagali? — Kako se je tudi brez časnikov izvedelo, kaj je novega po svetu, o vojskah, puljih, nesrečah itd.?

Zgodovinarji nam pripovedujejo, da so si v tem oziru stekli v srednjem veku nevenljivih zaslug takozvani trubadurji ali pesniki-pevci, ki so potujoč od gradu do gradu zabavali viteško gospodo s svojimi pesmimi, ob enem pa tudi prenašali širom sveta novice vsakvrstne vsebine.

Omenim le Ariona in Ibika.

O nekem takem se celo pripoveduje, da je bil v sedmih mestih rojen, kar nekateri tako razlagajo, da je jako zgodaj nastopil svoja potovanja in prehodil mnogo sveta.

Toda ti pevci so se gibali najrajši le v višjih, aristokratskih, k večjemu še v meščanskih krogih; ljudstvo po deželi pa ni imelo kaj veliko dobička od njih.

Pa tudi ti sloji človeške družbe niso ostali pozabljeni ter popolnoma ločeni od svetovnih prevratov: domače ter tuje novice so redno prihajale tudi do njih ušes.

Ljudje torej, ki se, iz študa pred delom radi

solnčijo kot gašćarice in s svojimi pleči tu pa tam kak zid podpirajo, ti so svoje dni igrali in deloma še igrajo važno vlogo v drami človeškega življenja, zlasti v krajih, ki so bolj oddaljeni od splošnega svetovnega prometa.

Tu, seveda mutatis mutandis, nadomestujejo z veliko spretnostjo moderno časništvo, ker znajo dobro „pošte prenašati.“

Morda je to tudi vzrok, da se v nekaterih krajih časniki tako počasi razširjajo. Ljudje jih pri takih okolnostih kajpada lahko pogrešajo.

Kedaj da so pač berači vzeli v zakup pravico poštarjev in časnikarjev, se ne da več natančno dokazati.

Seveda je tu treba pomisliti, da novosti, katere se po teh živih časnikih razširjajo, niso vselej, vsaj ne v celem obsegu, povsem pristne, ampak da se marsikak srečen izrodek njihovih zvitih možgan prodaja za golo istino.

To tudi ni prav nič nenaravnega, zlasti ker to prinaša mnogo več dobička, kakor pa pristna resnica, ki je navadno le preveč jednolična in priprosta za sedanjí in nekdanji pokvarjeni okus.

Sicer meni pa tudi ni treba mnogo besedičiti; saj vsakdo ve, kako znajo ti prebrisani „kolporterji“ izkoriščati dobrosrčnost in lahkovernost naših gospodinj.

Tako ganljivo in pretresljivo ti pripovedujejo o raznih na pol resničnih in izmišljenih dogodkih, da, ako imaš srce trdo, kakor kamen, postalo bode voljno, kakor kolomaz.

Sploh pa mislim, da mi nihče ne more zameriti, ako konstatujem, da se v nekaterih časnikih opazujejo čestokrat slični pojavi, kakor so beraške izmišljotine.

(Konec prihodnjic.)

je govoril urednik Moškerc. Prinesel je pozdrave o srednje zveze v ljubljani, pohvalil delavnost štajerske zveze in potem v krepkih besedah označil boj, ki ga bijemo Slovenci na gospodarskem in političnem polju. In v tem boju moramo tudi vstrajati, dokler ne zmagamo povsod.

Gospod župnik Gomilšek priporoča revizijo družtev ter razlaga nje velik pomen. Obenem bo pa treba tudi nekatere dekanijske odbore poživiti. S. K. S. Z. se bo potrudila, da se ta želja g. Gomilškega, ki je velike važnosti za našo organizacijo, gotovo uresniči. Zbrana množica je navdušeno odobravalala ognjevitost besede, s katerimi je župnik Gomilšek klical na odločno, vstrajno in požrtvovalno delo za duševni in gospodarski blagor našega naroda.

Predsednik Z. S. M. še pozivlje nato, da ohranimo zaupanje svojim voditeljem in poslancem.

Nato je g. dr. Hohnjec to lepo, nad dve uri trajajoče zborovanje zaključil z željo, da bi S. K. S. Z. s pomočjo vseh pošteno mislečih Slovencev v prihodnjem letu zopet tako smoteno in požrtvovalno in še z večjim uspehom delovala za prid slovenskega naroda.

Na občni zbor so prispeli sledeči brzojavi:

Dunaj. Zadržani po trdem boju za pravice slovenskega naroda pozdravljamo vas in vaše delo. Roškar, dr. Korošec, dr. Benkovič, Pišek.

Maribor. Iskrena pozdrave vsem zborovalcem, posebno pa našim mladini. Pogumno na delo, ker resni so dnevi. Uredništvo „Našega Doma“.

Remšnik. Slovenska mladina v Remšniku se vam v duhu pridružuje in vam iz dna srca kliče: Na zdar! Podvinski.

Krekov predlog sprejet.

Kakor strela z jasnega neba je učinkoval v poslanski zbornici dr. Krekov nujen predlog za spremembo poslovnika. Skoro neverjetno se zdi človeku, da stranka, ki se intenzivno udeležuje obstrukcije, vložil predlog, ki bi obstrukcijo onemogočil. In vendar je res! Predlog je bil vložen in v soboto popoldne ga je že pričel dr. Krek utemeljevati. Konferenca načelnika je namreč sklenila, da ima dr. Krekov predlog takoj priti v razpravo, in ta sklep se je tudi dejanski izvršil. Češki agrarci so umaknili svojih 31 nujnih predlogov. V konferenci načelnikov so bili zoper Krekov predlog le nemški svobodomiselniki, v kojih imenu je baron Chiari protestiral zoper obravnavanje tega predloga, in nemški radikali; Rusini so molčali.

Ko se je dvignil v zbornici dr. Krek, mu je zbornica viharno ploskala. Med velikansko napetostjo je pričel svoj govor, kateri je vzbudil splošno občudovanje vsled svoje velikopoteznosti, in se smatra splošno za tako pomemben, kakor ga zgodovina avstrijskega parlamentarizma komaj pozna enakega. Govoril je o parlamentarizmu, nalogah in dolžnostih parlamenta. Povdarjal je posebno, da prihaja s svojim predlogom v času, ko vsakdo ve, da je slovenska obstrukcija nezlomljiva.

Za dr. Krekom je govoril Kramarž, ki je utemeljeval dodatni predlog Kramarž-Susteršič-Udržal. Ti trije so namreč predlagali k par. 17 a) poslovnika dostavek:

„V ta namen ima predsednik pravico, da čitanje vlog in zapisnika ter razpravo o nujnih predlogih odloži do konca seje, da odkloni odmor pred glasovanjem in dovoli glasovanje o predlogih glede formalnega postopanja le vstajaje s sedežev; konstatovanje razmerja glasov je le tedaj dopustno, ako predsednik dvomi o izidu glasovanja.“

Govoril je tudi ministrski predsednik baron Bienert, ki je izjavil, da pozdravlja dr. Krekov predlog, ki pomeni novo dobo za Avstrijo, novo ero za parlamentarizem. Odslej se bo res moglo delati. Temu predlogu se vlada popolnoma pridružuje.

Za Bienertom je govorila še cela vrsta poslancev. Glavna govornika sta bila: dr. Glabinski „za“, dr. Stransky „proti“. Pri glasovanju je bila nujnost dr. Krekovega predloga sprejeta z 315 proti 91 glasovom.

Takoj nato se je pričela meritorna debata. V prvem branju je glasovalo za 331, proti pa 72 poslancev; v drugem branju za 312, proti 86 poslancev. Temu je sledilo poimensko glasovanje o predlogu dr. Weidenhofferja za nemški razpravni jezik. Predlog je bil odklonjen z 268 proti 135 glasovom. Z ozirom na to so nemški nacionalci zapustili zbornico. V tretjem branju Krekovega predloga je glasovalo za 333 poslancev, proti pa samo 28.

Nato je predsednik Pattai zaključil sejo, ki je trajala nepretrgoma 86 ur in naznanil, da bo prihodnja seja v torek ob 11. uri dopoldne.

Raznoterosti.

Bilančni tečaji v Mariboru in Celju. O priliki združnega tečaja v Mariboru se vrši v četrtek dne 13. januarja 1910 v Mariboru, Flössergasse 4, bilančni jedendnevni tečaj v svrhu zaključevanja knjig in sestavo računskega zaključka. V petek dne 7. januarja 1910 pa se vrši bilančni tečaj v Celju, hotel „beli vol“. Začetek obeh tečajev ob 8. uri zjutraj. Tajniki zadrug, člani načelstev in nadzorstev

zadrug se vabijo k udeležbi. Prijave se naj kmalu pošljejo Zadrugi zvezi v Mariboru.

Ilustrovani narodni koledar so začeli iz Celja razpošiljati na vse kraje. Kakor smo dobili vest iz oddelčnih krogov, se precej vračajo ti koledarčki proti Celju. Politični pregled je tako vestno (!) in objektivno (!) sestavljen, da ne more sprejeti koledarja nobeden pristaš K. Z., niti nobeden slogaš. Pregledali smo v naglici ta nestvor in visoko politično modrost pisca in reči moramo, da je ta spis naravnost falzifikacija resničnih političnih dogodkov na Sp. Štajerskem. Pisca bo treba še poučiti o objektivnosti primernih spisov. Ne vemo, so to izrodki duševne zmožnosti ali laž ali zlobnost. Dokazali mu bomo bržke neresnice, da uvidi javnost, kako brezversko se norčuje pisec z dejstvi, z dejanskimi dogodki, z zgodovino razvoja slovenskega spodnještajerskega ljudstva.

Proti politiki sodnikov. Justični minister je poslal nekaj uradni opomin češkim sodnikom, ki se udeležujejo javnega političnega življenja, češ, da s svojim postopanjem povzročajo nezaupanje med ljudstvom v nepristranost sodnikov. Dotične sodnike se pozivlje, naj vnaprej opuste vsako politično agitacijo. Kaj ko bi Hochenburger poslal tak uradni opomin tudi štajerskim in koroškim sodnikom, katerih veliko je celo v odborih Südmärkinih podružnic? Morda bi potem ne bilo več toliko upravičenih pritožb od strani slovenskega prebivalstva.

Esperanto. Končno izide težko pričakovana esperantska slovnica, ki je že v tisku. Za 1.10 K s poštnino vred dobite v roke popolno slovnico v 10 lekcijah z bogatim besednim zakladom, obsegajoč 50 nalog, 10 beril in govorov itd. Za izbornost slovnice govori dejstvo, da je prirejena že za sedem drugih jezikov. Da se prihranijo starim in novim naročnikom nepotrební stroški, naj blagovolijo poslati denar naprej, čim prej, tem bolje. Kdor pošlje s poštnino vred 1.30 K za pet izvodov, dobi v dar zanimivo zbirko raznih pripovedk. Propagatorji, naročajte po več izvodov, ker jih pozneje ne bo dobili. Denar je pošiljati na Lj. Koser, stud. iur., Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Državna dobrodelna loterija. Pri srečkanju državne dobrodelne loterije na Dunaju je dobila glavni dobitek 200.000 K številka 173.289, drugi dobitek 40.000 K številka 202.824, tretji dobitek 20.000 kron številka 99.562 in četrti dobitek 16.000 K številka 68.789.

Proti duhovniški suknji. Francoski kulturonoši so postali v svojem slepem sovraštvu do katoliške cerkve naravnost smešni. Izvedli so ločitev cerkve od države, pometali križe iz šol in vseh javnih prostorov, v cerkve naselili gostilne, plesišča, bleve, itd., zapravili in razmetali cerkveno in samostansko premoženje, — z eno besedo: zatrli vse, kar se je v vsej hitri sploh zatreti dalo. Toda še vedno se niso nasitili kulturnega boja, še vedno jih veseli gonja proti katoličanom. Sedaj si je izmislil državni poslanec Dejeante, da je nošenje duhovniške suknje na javnih ulicah provokacija svobodomiselnih državljanih in torej nevarno javnemu redu, kar se je pokazalo ob demonstracijah na čast Ferrerju, ko bi bila množica kmalu zagnala v Senjo nekega duhovnika, ki je slučajno prišel na pot. Stavil je tudi v zbornici predlog, da se duhovnikom prepove stanovsko obleko na javnih prostorih. Ministrski predsednik Briand je imel pa vendar toliko dobrega okusa, da je nesmisel in smešnost predloga v zbornici postavil v pravo luč in je zbornica v ogromni večini glasovala proti.

Italijanski dijaki rogovili in groze z uporom. Italijanski dijaki na Dunaju so imeli zborovanje, na katerem so zahtevali italijansko vseučilišče v Trstu. Ogromna večina je bila za to, da se začne energična akcija, a manjšina je razložila, da je bolje nekoliko počakati z ozirom na politični položaj, a med tem naj se vzdržuje najtesnejše zveze z italijanskimi poslanci. Zaradi tega se je sestavila resolucija, v kateri se pozivlje italijanske poslance, naj se najživahneje zavzemajo, da vlada otvori italijansko pravno fakulteto v Trstu za nadomestilo v Inomestu, poleg tega naj se prizna veljavnost izpitolov, dovršenih na vseučiliščih v kraljevini Italiji. Ako vlada tega noče, groze italijanski dijaki z uporom. Italijani so res prijazni ljudje. Ako bi se ugodilo njihovim zahtevam, bi kmalu preplavili Italijani iz kraljevine vse šole in urade, sklicujoč se na svoje izpite v tuji državi. Mislimo, da jim ta pšenica še ne bo tako kmalu šla v klasje, kakor si mislijo. Ali mar to ni veleizdajniško gibanje?

Slovenskim trgovcem ob novem letu.

Ko se je utrdilo poljedelstvo, je že začela nastopati njena sestra — trgovina.

Poljedelstvo in trgovina sta preobrazila svet in njiju starost se nekako strinja s starostjo človeštva.

S trgovino so se narodom postrile duševne sile, duševni obzor se jim je razširil, blagostanje se je večalo in s tem so postali sposobni za umevanje lepih znanosti in umetnosti. A tudi narodna zavest in narodna samostojnost se je poglobila.

Tako je trgovina mogočno uplivala na kulturni in narodni razvoj vsakega naroda in tudi slovenski narod je že mnogo pridobil na označenih poljih s svojo trgovino.

Vendar še nismo tam, kjer bi morali biti vsled svoje nadarjenosti in priznane sposobnosti za trgovino, posebno pa vsled izvrstne geografske lege naših dežel, ki nas vežejo z morjem.

Da se povzdignemo, nam je treba organizacije, medsebojne organizacije. Štajerski in kranjski, koroški in primorski trgovci si naj podajo roke čez mejo svojih dežel in naj tvorijo mogočno četo, ki bo de sposobna delati za svoj in narodov blagor.

Sedaj imamo res čudno razmerje.

Slovensko časopisje trobi dan za dnevom: Svoji k svojim! Ljudstvo uboga in hiti v slovenske trgovine, ki si pa po večini naročajo blago od nemških veletržcev, torej od naših narodnih nasprotnikov; tako pride konečno slovenski denar vendarle v nemški žep, samo po ovinkih. Slovenski veletržci pa ne morejo prispjevati v občno zadovoljnost svojih odjemalcev, ker je teh premala četita.

Temu bi odpomogla organizacija slovenskih trgovcev.

Potem bi prospevale slovenske vele-trgovine, katere bi si naročale blago od bratskih tvrdki ali vsaj od takih, ki niso škodljive našim narodnim interesom. Obsežne veletrgovine bi nudile vedno dobro blago v najbogatejši izbiri, kar bi zopet priporočalo posamezne trgovce slovenskemu občinstvu.

Da bi se po tej poti tudi osredotočil denarni promet v slovenskih rokah, je samoumevno. Domača banka bi kmalu zadobila trdna tla in osvobodili bi se polagoma tujemu denarnemu uplivu. Brat bi pomagal bratu!

Tako organizirano trgovstvo bi prišlo do večjih političnih pravic, dobilo bi svoje zastopstvo na merodajnih mestih in v zvezi z narodnimi zastopniki ljudstva se mu ne bi trebalo bati kršenja svojih interesov.

Skupno bi lahko nastopali za vitalne koristi trgovskega stanu, kakor socialno zavarovanje, katere ideje sedaj prodirajo v trgovskem stanu, in skupno bi lahko odbili vsak škodljivi naskok na slovenske trgovine. Trgovci so si lahko v svesti, da bomo narodne in poštene trgovce vedno podpirali z vsemi svojimi močmi. Naše krščansko ljudstvo, ki je združeno v mogočni Vseslovenski ljudski stranki, jih bo bržbratilo, ker so del in važen del slovenskega naroda.

Tako bi se približali oni, ki se niso nikdar izdatno ločili. Kmetovalci in trgovci bi tvorili mogočno, enotno vez, katere ne bi uničil nasprotni val. To pa bi bilo obema stanoma v veliko korist.

Štajersko.

Maribor. V nedeljo dne 19. t. m. so pokopali gospo Ano Langer roj. Hofbauer. Pokojnica je bila iz znane Hofbauerjeve rodbine v Mozirju. Umrla je v petek dne 17. t. m., stara 67 let. Naj v miru počiva!

Kinematograf v Mariboru ima tekoči teden zelo zanimiv program. Posebno krasne so slike, ki predočujejo rojstvo, življenje, trpljenje, smrt in vstajenje Krisusovo. Naj nihče ne zamudi prilike ogledati si te slike.

Leitersberg. Iz občinskega odbora, kakor tudi iz krajnega šolskega sveta je izstopil znani gospod Franzl Girstmaier. Vidi se, da nekaj poka.

Leitersberg pri Mariboru. V nedeljo dopoldne je predaval v društvu v Leitersbergu potovalni učitelj Pirštinger o sadjereji, vinogradništvu in kletarstvu, zlasti o delu, katero lahko izvršujejo ljudje v tem času. Deželni poslanec dr. K. Verstovšek je opozarjal navzoče na važnost takih predavanj in jih spodbujal, da se pridno udeležujejo vseh prireditelj v društvu in pripeljejo vse svoje osebe seboj. Predavanja se bodo vršila vsako nedeljo, razen prve nedelje zaradi praznikov; prihodnje predavanje je 2. januarja. Opozarjamo vse obiskovalce društva iz Leitersberga in Krčevine, da lahko pridejo vsako nedeljo po časopise. Od 10. ure se bode s tem vsakemu postreglo.

Studenci pri Mariboru. V soboto, dne 18. t. m. je predaval deželni poslanec dr. K. Verstovšek v katoliškem izobraževalnem društvu v Studencih o splošni draginji. Na splošno željo delavcev je dal še nekoliko pojasniti o položaju v parlamentu in zlasti povdarjal velevažni trenotek, ki je za slovenske stranke ravno ta dan na Dunaju. Označil je (dobro) položaj in že v soboto izjavil slovenskim delavcem, da bodo tega dne ponizali napuhnjene in ošabne nemške poslance Slovani. To izvajanje je razburilo znanega nemškutarja iz Studenc, ki je prišel poslušati predavanje. Toda ni se brigal nikdo za njega.

Rače. Tu dobimo z novim letom na novo ustanovljeno lastno orožniško postajo. Za naše kraje je bila dosedaj postaja v Slivnici, ki se pa radi nove ustanovitve naše orožniške postaje premesti v Hoče.

Vuhred. Dne 17. t. m. je padel 52letni delavec Franc Butolen, ko je popravljal brzojavno žice, raz brzojavnega droga ter si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Prste je odrezal stroj v mariborski tovarni za testenine delavki Fras Tereziji. Rešilni voz jo je prepeljal v bolnišnico.

Ljutomer. Naša pošta je preplavljena z dopisnicami prav posebne vrste! Pismošoj se že po vsej pravici jezi, da mora raznašati take neumnosti. Na prvi strani dopisnice je molitev. Proti tej molitvi bi človek nič ne imel. Ampak kar sledi na drugi strani, označi celo stvar kot pristno — vražo. Neznana pisalka (ec?) zahteva, naj prejemnik to molitev devetkrat prepiše, jo devet osebam pošlje. Naj si pri tem

kaj dobrega želi, deveti dan se mu bo izpolnilo. Podpisati se nihče ne sme! Namesto podpiša: Ta molitev izvira iz Marijinega Celja! — Osebam, ki te neumnosti počenja, svetujemo, naj pridno hodijo k pridigam in krščanskim naukom, potem gotovo ne bodo uganjali takih vražarskih neumnosti! Dopisnice so pisane v nemškem jeziku! Kdor tako karto sprejme, naj jo sežge!

Gočova. Tukajšnji „kandidati“ šulferajnske šole pri Sv. Lenartu pa res napredujejo v nemščini; tako se sedaj sliši na vseh ogljih nemški pozdrav „hajl“ in „Grias koh“, mi ubogi revčki pa ne znamo odgovarjati. Sramujemo se, a ne morda je svoje nevednosti — o Bog ne daj — ampak tistih soobčanov, ki pošiljajo svojo deco v ponemčevalnico, otrokom v duševno, občini pa v igmотно škodo. — Občinski odbor je sklenil, pobirati za leto 1910 20% doklade. To je v teh slabih letih velika olajšava za posestnike. Se vidi, da „klerikalci“ še pač zmiraj boljše gospodarijo, kakor kaki liberalci in štajercijanci. — Sliši se, da se narodni Franček zelo zanima za županski stolec; bojda ima že vse štajercijance, nemčurje in liberalce na svoji strani; pa vsedel se na njega takrat še ne bode. Bo pač treba še precej potrpljenja, predno se mu izpolni ta goreča želja.

Dva otroka zgorela. V soboto je nastal pol ure od trga Ljubno v Savinjski dolini ogenj, ki je vpepelil gospodarsko poslopje. Zgorela sta tudi dva otroka. Sumijo, da sta se otroka igrala z vžigalicami in tako povzročila nesrečo. Stariši, skrivajte vendar vžigalice, da ne pridejo otrokom v roke.

Govor posl. dr. Benkoviča

v seji državnega zbora dne 2. decembra.

(Konec.)

Odstranitev napisov.

Lansko leto se je po vsem nemškonacionalnem časopisju očitalo Slovincem, da so se v Ljubljani odstranili dvojezični in nemški napisi. Pripominam naj, da so trgovci sami uvideli, da je v njih lastnem interesu, ako odstranijo stare napise. (Medklici.) Med tem ko je ljudstvo napravilo to v razburjenju in opravičljivem gnjevu, so napravili v Mariboru toisto s premislekom. (Poslanec Wastian: To je naravno refleksno gibanje z ozirom na Ljubljano!)

Prosim, to je bilo že prej! (Zivahni Medklici.) Občinski svet je sklenil slovenske napise, češ, da škodujejo nemškoradikalnemu ozračju v Mariboru; s silo odstraniti, ako bi se dotični ne odločili, jih prostovoljno odstraniti. Takrat je nemško časopisje od veselja poskakovalo in pritrdjevalo temu sklepu, akoravno je bil načrt dobro preračunan, preudarjen in s premislekom izvršen, med tem ko so razglasili prostovoljno odstranjenje napisov v Ljubljani kot kako nasilstvo. (Zivahni medklici.)

Gospoda moja! Jaz bi vas samo vprašal: Po-vejte mi kak slučaj, kjer bi Slovinci pri kakih demonstracijah oškodovali na telesni varnosti. (Klici: Ljubljana! — Protiklici.)

Kaj pravi Rosegger?

Visoka zbornica! V tem času moramo biti res veseli; da posije v to valovanje svetel žarek luči in sicer od nikogar drugega, kot od slavljenega nemškega pesnika in pisatelja Petra Roseggerja, in navedel bi rad tu njegove besede, ker ni ravno brezpomembno konstatirati njegovega mnenja o takih izgredih. Kako pravi lepo (čita):

„Z sovražniki se lahko krepko borite, ali brez srda, brez želje po osveti, s spoštovanjem in ljubeznijo do nasprotnika. — S hujskajočimi besedami se razburja množica, ki si pri tem misli Bog ve kaj naškega, ako se s kamni obmetava drugorodne podanike in razbija njihove hiše.“ (Poslanec Wastian: To je napisal po ljubljanskih dogodkih!)

To se ravno priklada dogodkom v Jablonci in Zumberku, v Ptuju in Celju prav dobro ali mogoče še boljše.

Bojkot.

Gospoda moja! Moram se omejiti, ker moj čas že poteka. Ti dogodki, ki so se tudi letos ponovili, so imeli vendar nekaj dobrih posledic. Iz teh dogodkov so se Nemci nekaj dobrega naučili in to je bojkot, ki se je pri nas z elementarno močjo upeljal. Bil je že skrajni čas. Bojkot je najboljše varstvo za nas in mi ne bomo tega orožja nikdar odložili iz rok, navzlic vsem državnim pravdnikom, in bomo vse poskusili, da bo naše ljudstvo tudi res še bolj uporabljalo to orožje. Sedaj se stori v tem oziru veliko premalo.

Kje je resnica?

Kar se pa posebno dogodkov tiče, ki jih je danes dopoldne gospod poslanec Marekhl omenil, namreč zadnje dogodke v Brežicah, Zidanem mostu, Sevnici in Vidmu sem primoran njegova izvajanja nekoliko popraviti. Z ogorčenjem je pripovedoval, da so bili na brežiškem kolodvoru Nemci sprejeti od Slovincem s palicami in kamenjem in da je bil nek orožnik tako ranjen, da so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico. Gospod kolega je pa zamolčal, kar se je zgodilo prej; zamolčal je, da so Nemci izzvali ta dogodek, ki izgleda v pravi luči čisto dru-

gače. Isti dan so Nemci na kolodvoru v Zidanem mostu mirne potnike in pasante z železnimi palicami napadli in do krvi pretepli. Na kolodvoru v Vidmu so nemški telovadci, ko so se vračali v Brežice, skozi okno kupeja streljali in ranili neko deklico. To je sodnijsko dokazano. Ker je bilo načelstvo postaje v Brežicah brzojavno obveščeno, da so v Vidmu Nemci skozi okno kupeja streljali na Slovence, se je samopobesaj umevno takoj zbrała velika množica ljudstva, da bi pomagala službujočim orožnikom izslediti pravega storilca. Laž pa je, kakor je trdil poslanec Marekhl, da so Slovinci takrat s kamenjem in palicami napadli Nemce, nasprotno, Slovinci so samo zahtevali, da navzoče orožništvo došle Nemce preišče, da dobi pravega storilca. Res je, da si je pri tem nek orožnik zvinil mogo. O metanju kamenja in o palicah pa absolutno ni govora, ta vest je popolnoma iz trte izvita. Primoran sem to popraviti, ker sem v tej zadevi precej najlažnejše poučen, nego gospod kolega Marekhl.

Visoka zbornica! Ne bom se še nadalje pečal z razmerami na Spodnjem štajerskem, izjavim samo sledeče: Letošnji in lanski dogodki so pokazali, da naj Nemci na Spodnjem štajerskem mirno v steklenih salonih sedijo, in naj nikari ne mečejo kamenja, sicer bodo dobili nazaj v obliki bojkota skale. Kar se tiče nas, slovenskega naroda, smo mi vedno pripravljeni podati roko v spravo, samo treba je, da se na zori v gotovih krogih nemškega naroda, nemških volilcev, katere sem večkrat označil, temeljito izpremenijo in da gospodje, ki so v to poklicani, storijo svojo dolžnost.

Mi smo za spravo.

Gospod tovariš Marekhl je v svojem zadnjem govoru rekel, da se mi trudimo prepad, ki loči slovenski in nemški narod na štajerskem in tudi na Koroškem, poglobiti. Jaz pa izjavljam, da bomo mi z veseljem pozdravili tisti trenutek, ko bo ta prepad le deloma premostljiv. K temu je treba le dobre volje. Ali o tej dobri volji pri merodajnih krogih ni niti sledu. Če mislijo gospodje, da bomo mi le radi ljubega miru opustili boj, se pa grozno motijo. Ta prepad, ki nas loči, mora enkrat izginiti, izginil bo pa le tedaj, ko se nam bo priznal eksistenčni minimum, katerega zahtevamo za naš narod in sicer eksistenčni minimum v narodnem, kulturnem in gospodarskem oziru. (Pritrdjevanje.)

Ce pa pridejo gospodje s takimi rečmi na dan, kakor v štajerskem deželnem zboru, da enostavno rečejo, kmetijska šola v St. Juriju, ki je že sezidana, se ne bo otvorila, ker je slovenska — seveda pravijo, ker preveč stane —, če naše ljudi, kakor se je dogodilo v zadnjem času, ako zavrnejo nemški poziv, kar orožniki iz šole na sodnijo ženejo, če se naše ljudi sili nemški govoriti, čeprav ne znajo, potem je mir nemogoč. (Poslanec Gostinčar: Ali se v štajerskem deželnem zboru slovenski govori stenografirajo?)

Mi bomo v štajerskem deželnem zboru še marsikaj izvojevali in jaz se veselim tega, gospod tovariš Wastian najbrže tudi. (Medklici.)

Visoka zbornica! Pravzaprav sedaj, ko naj bi se povrnil v zbornico mir, ni pravi trenutek govoriti o teh stvareh in jaz končam z izjavo, da bomo jaz in moji klubovi tovariši glasovali za nujnost predloga gospoda tovariša Lisija. (Pritrdjevanje in ploskanje. Govorniku častitajo.)

Koroško.

Celovec. Draginja v našem mestu čim dalje bolj narašča. Mlekarice na trgu zahtevajo za liter mleka že 36 do 40 vinarjev. Jajca so tudi draga, ako ravno niso posebno dobre kakovosti. Nekaj gospa je pred nedavnim časom kupila 14 jajc za dve kroni, a še od teh jih je morala polovico proč vreči, ker so bili za nič. Eno jajce jo je stalo tedaj eno krono. Prodajalci mleka hočejo za novo leto zopet povišati ceno od 24 do 30 in celo 32 vinarjev za liter. To so že skrajno nezdruge in naravnost nesramne cene. Ako se bo to še naprej tako dražilo, si bodo ljudje sami pomagali in upeljali protia agitacijo s tem, da sploh ne bodo kupovali teh podraženih reči, ampak se bodo na kak drug način prehranjevali.

Paternijon. Zginil je brez sledu tovarnar Iv. Staber, ne da bi o tem kaj obvestil svoje upnike. Več tvrdk je oškodovanih za zneske do 10.000 K.

Interpelacija poslanca Grafenauerja. Poslanec Grafenauer in tovariši so vložili na železniškega ministra interpelacijo zaradi jezikovnih skandalov in izživajočega postopanja uradnih oseb na glavnem kolodvoru v Celovcu nasproti gospodom Juriju Gregoriču, Ferdinandu Kraigerju, J. Pšeničniku, Jan. Jeklu in Janezu Cirgoju iz Globasnice.

V. Putschallu v moljski dolini na Koroškem so pred nedavnim časom fantje in dekleta zvalili hlapca s plesišča na zrak in tam so ga slekli, zvezali in pretepli. Potem, ko so tepenega reveža prignali na plesišče, se je vsa surova sodrga iz njega norčevala in godec Schmidt je zagodel celo poskočnico. Zadeva je prišla pred žandarmerijo, ali nikdo od prizadetih se ni hotel izdati. Obravnava v Celovcu je pa našla prave krivce in deset izmed njih, fantje in dekleta, so obsodili radi kraje osebnosti svobode na mesec dni zapore.

Primorsko.

Občinske volitve v Pulju se bodo vršile od 6. do 20. januarja.

Dopolnilna volitev v istrskem veleposestvu se je vršila v sredo, in je bil izvoljen mesto odstopivšega poslanca Hektorja Constantinija njegov brat odvetnik dr. Konstantin Constantini iz Pazina. Novoizvoljeni poslanec pripada laško-liberalni stranki.

V Miljah pri Trstu so zaprli zakonska Grilla, ker sta sedemletnega sina Maksa vedno pretepala in je ta nedavno brez sledu izginil. V neki luknji izven mesta so ga pa našli otroci z razbito črepinjo ležati. Sum je padel takoj na neusmiljene staršice, da so ga doma do mrtvega pretepli in potem po noči v vsi zbehanosti vrgli v ono luknjo.

Nov ladijin vijak. Iz Trsta se poroča, da je mlad strojnik nekega parnika iznašel veliko popolnejši vijak za parnike, ki za eno tretino manjše uporabe moči razvija za eno tretjino večjo brzino v vožnji. Vijak se sedaj poizkuša na parniku „Skutari“. Dosedanji poizkusi so se najbolje obnesli. Ako se bo vijak praktično izkazal, bo to velikega pomena za parobrodarstvo. Izumitelj je Benečan.

Kralj Leopold II. †

V petek dne 17. decembra je belgijski kralj Leopold II. zjutraj ob ¼3. uri zatisnil oči za vedno. Dolgo je bolehal in do zadnjega časa so še mislili, da ga bo operacija rešila smrti. Kmalu po operaciji se je pa njegovo stanje poslabšalo. V četrtek na večer se je počutil razmeroma boljše. Zdravniki so že upali na njegovo zboljšanje, ker je postal kralj nekako čudno živahen in razkladal okoli-stoječim svoj načrt za bodoče potovanje v Francijo. Okoli 2. ure 20 minut zjutraj se je pa kralj prebudil z globokim vzdihljajem iz spanja. Usmiljenka, ki je bdela pri njem, je takoj poklicala zdravnika, kaffremu je kralj še zaklical: „Jaz se zadušim, doktor“, in je izdihnil. Vbrizgali so mu takoj morfij, pa je bilo že prepozno.

Vzrok dolgoletnega bolehanja in smrti kralja so črevesne bolezni, na katerih je umrl kralj hudo trpel. Takoj po smrti so brzojavno sklicali vse članke kraljeve rodbine. Kraljevi prestol bi moral zasedeti po dednem pravu kraljev brat grof Filip flandernski, ki je pa 17. novembra 1905 umrl. Pravico do prestola ima tedaj njegov sin princ Albert, ki je poročen s princezino Elizabeto, hčerjo nedavno umrlega vojvode Karla Teodorja bavarskega.

Umrli kralj je bil na polju finančne in narodnega gospodarstva naravnost velikán. Povsod, kjer je bilo le mogoče, pri vseh podjetjih, se je udeleževal s svojim kapitalom, in to ne samo doma, ampak tudi v inozemstvu, da celo na Kitajskem. Do tega ga je gnalo v največji meri njegovo rodbinsko življenje, ki je bilo zelo žalostno. V zadnjih letih je postal popolen samotar, ter ni hotel videti nikogar svojih sorodnikov, zlasti pa otrok ne.

Oženjen je bil z avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Henrieto, umrla 19. septembra 1902, s katero je imel tri hčerke: Lujizo, Stefanijo, bivšo prestolonaslednico avstrijsko in Klementino.

Belgijska vladarska rodbina pohaja iz daleč razširjene vojvodske rodbine Sachsen-Koburg in Gotha, ki je 4. junija 1831 bila poklicana od narodnega kongresa na belgijski prestol. V poznejšem času se je kralj poročil s pevko Karolino Lacroix, poznejšo baronico Vaughan, kar je še bolj razširilo prepad med kraljem in sorodniki.

Umobolna mehičanska cesarica Charlotta je, kakor znano, sestra umrlega kralja Leopolda II.

Pogreb umrlega kralja Leopolda je določen na sredo dne 22. decembra. Belgijski senat in ministrska zbornica sta radi žalovanja prekinila zasedanje do četrtega, ko bo novi kralj prisegel pred parlamentom na ustavo in tako ustavno nastopil vlado belgijskega kraljestva.

Novemu kralju dohajajo od vseh vladarjev brzojavno sožalja, med njimi tudi od Svetega očeta. Naš cesar je kralju Albertu čestital k nastopu vlade.

Razgled po svetu.

Redka starost. Peterburški listi poročajo, da živi v kraju Bielajevu v pokrajini Dona vdova nekega Kozaka, ki je dosegla izredno starost 115 let. Njen najstarejši sin je star 90 let, in najstarejši vnuk 70 let.

Francosko brodovje v Jadranskem morju. Francosko brodovje križari v Levanti. Poveljuje mu admiral Pivert. Brodovje odplove v Solun, potem v Jadransko morje. Konec decembra se usidra v Baru. Admiral Pivert obišče in pozdravi črnogorskega kneza Nikolaja v Cetinjah. Obisk je v zvezi s 50 letnico Nikolajeve vlade.

Minister Schreiner na grobu svoje matere. Nedavno temu se je vrnil v Nemčikovo (klatovski okraj) na Češkem pogreb matere nemškega ministra kraljana dr. Schreinerja. Pogreba se je udeležilo veliko občinstva iz vse okolice, ki je prišlo iz radovednosti, da vidi znanega avstrijskega „državnika“. Minister Schreiner, ko je prišel v češko okolico, je govoril s svojimi znanci v svojem češkem materinskem jeziku. Na pogrebu so se pele češke žalostinke, ki so na srce ministrovo le toliko vplivale, da je pohvalil pieteto, s katero je češko ljudstvo spremilo h grobu njegovo mater, ki je do smrti govorila samo češki.

MALA NAZNANILA

ki se prejema po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Župnijski urad v Spodnji Polskavi naznanja, da se bo v nadarbinskem gozdu, ob okrajni cesti Pragersko-Slovenska Bistrica ležečem, dne 23. decembra t. l. ob 10. uri predpoldaa vršila na javni dražbi prodaja borovega, smrekovega in nekaj hrastovega lesa v skupni vrednosti 14.300 kron. Pogoji so na ogled v župnijski pisarni v Spodnji Polskavi. Prodaja se vrši ob imenovanem času na mestu. 232

Trgovski sodnik, manufakturne in mešane stroke se sprejme pri Jos. Ferencak-u v Brežicah. 232

Mož, samec, 55 let star, sposoben za vsako delo, bodisi na polju ali kako drugo; zdrav in močan, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi za malo plačo in hrano primerne službe. Pisma naj se pošiljajo pod Franc Vračun na upravništvo. 231

Pozor Slovenci!

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pakj, krojač, Dol pri Planini.

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč čez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Pakj Jožef, veleposesnik, Dol pri Planini. 153

Splošno priznana

najboljša postrežba po zmernih cenah
:: edino le pri domačem brivcu ::

S. Ulčar-ju

Koroška cesta 7 poleg Cirilove tiskarne.
Za dijakne najugodnejše cene. 233

Odvetnik

dr. Ljudevit Stiker

naznanja, da je s 16. decembrom t. l. prevzel odvetniško pisarno dr. Benkovič-a v Brežicah.

234

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobice. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Alojz Šumenjak

Maribor, Tegetthoffova ulica št. 31

priporoča svojo

trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki.

Vsem cenjenim narodnim odjemalcem jamči za sveže blago najboljše kakovosti, posebno za božične praznike. Postrežba točna in solidna. Prodajajo se tudi razne žganjice. 226

Svoji k svojim!

Urar, očalar
in zlatar

Franjo Bureš

Maribor
Tegetthoffova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznano najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Preklic**Zastonj v Celje!**

Na poziv celjskega trgov. gremija sem primoran vstaviti povrnitev vožnje in bodem začasno, dokler ne bode pritožba pri višjih oblastih rešena, dajal potrdilo čez plačane račune ali pa iste zneske daroval za sklad obmejnih Slovencev.

R. Stermecki,

narodni trgovec v Celju.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinočasse št. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča
:: dela :: 53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.**Izvrstno domače usnje :**

priporoča po najnižji ceni

Elizabeta Welle, usnjarija
v Framu. 71

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegetthoffova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).**Hranilne vloge**

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto hranilne položnice na raspolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le keleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.